

Sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Kunnanhallitus 18.12.2023 § 268
274/00.01.02/2023

Valmistelija

Kunnanjohtaja, puh. 040 718 5959

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010, jäljempänä kotoutumislaki) 41 §:n mukaan kunta voi tehdä ELY-keskuksen kanssa sopimuksen lain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

Valtio korvaa pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen edistämisen kustannuksia. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat oikeutettuja valtion maksamiin korvauksiin kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä kotoutumislain mukaisesti. Korvaukset on tarkoitettu kunnassa ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan ja hyvinvointialueella kotoutumista edistävien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen. Lisäksi peruspalvelujen järjestämistä rahoitetaan valtionosuuksilla. Kotoutumislain mukaisia korvauksia on maksettu kuntien lisäksi hyvinvointialueille 1.1.2023 voimaan tulleiden sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyvien lakimuutosten myötä. Korvaukset jakautuvat laskennallisiin korvauksiin ja toteutuneiden kulujen mukaan maksettaviin korvauksiin.

Korvattavia kustannuksia ovat

- laskennallinen korvaus ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämiseksi kunnissa ja kotoutumista edistävien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämiseksi hyvinvointialueilla
- alkukartoituksen järjestäminen
- toimeentulotuki
- kiintiöpakolaisten vastaanottoon varautumisen kustannukset,
- tulkkaus- ja käännöspalvelut
- alaikäisenä ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki
- sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset
- erityisistä syistä muut kunnalle tai hyvinvointialueelle aiheutuneet kustannukset
- paluumuuttoavustus
- entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- ihmiskaupan uhrille annettujen palveluiden ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Kustannuksia korvataan kotoutumislain 2 §:n 1 ja 3 momentin mukaisesta henkilöpiiristä:

- kansainvälistä suojelua saavista,

- yksilöllisen inhimillisen syyn ja maasta poistamisen estämisen perusteella oleskeluluvan saaneista sekä henkilöistä, joille on myönnetty oleskelulupa poissulkemislausekkeita sovellettaessa,
- erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi Suomeen otetuista henkilöistä,
- ihmiskaupan uhreista,
- tilapäistä suojelua saavista henkilöistä, joille on rekisteröity kotikunta sekä
- edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsenistä tai muista omaisista, jos henkilöillä on ollut perheside ennen näiden saapumista Suomeen

Lisäksi tiettyjä korvauksia myönnetään entisen Neuvostoliiton alueilta tulleiden ja Suomen sodissa vapaaehtoisina palvelleiden henkilöiden kustannuksista.

Korvausten edellytyksenä on kotoutumislain mukaisesti tehty kunnan kotouttamisohjelma ja kunnan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa tekemä sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

Kotoutumislain mukaisia korvauksia maksetaan pääsääntöisesti siitä alkaen, kun henkilölle on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään. Poikkeuksellisesti korvausta voidaan maksaa oleskeluluvasta alkaen henkilöistä, jotka ovat saaneet tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen tai ulkomaalaislain poissulkemislausekkeen soveltamisen vuoksi, eivätkä he saa kotikuntalain mukaista kotikuntaa sen jälkeen, kun he ovat saaneet oleskeluluvan.

Valtion korvaukset kunnille ja hyvinvointialueille maksetaan ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) kautta. Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava korvauksia viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun se on toteuttanut korvauksiin oikeuttamat toimet. Kunta ja hyvinvointialue voivat hakea korvauksia laissa ja ohjeessa määritellyistä kuluista kuluvalta vuodelta ja kahdelta edelliseltä kalenterivuodelta.

Sopimusmalli Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) ja x kunta (jäljempänä kunta) kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta on liitteenä 6.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Valtteri Väyrynen
Ehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy mallin mukaisen sopimuksen Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Kuhmoisten kunnan välille kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.